

Skötselplan för naturreservatet Miesvaara

Denna skötselplan är en bilaga till Länsstyrelsens beslut 2018-03-07 om bildande av naturreservatet Miesvaara.

Innehållsförteckning

1. Allmänt	2
2. Reservatets syfte	2
3. Prioriterade bevarandevärden	3
4. Administrativa uppgifter	3
5. Mål och åtgärder	3
5.1 Skog	3
5.1.1 Skogliga värdekärnor	4
5.1.2 Skogliga utvecklings- och arronderingsmarker	6
5.2 Våtmarker, sjöar och vattendrag	9
5.3 Kulturmiljövärden	9
5.4 Information och anläggningar	9
5.5 Gränser	10
5.6 Tillfartsvägar	11
6. Sammanfattning av skötselåtgärder	12
7. Källhänvisning	12

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Skoglig naturvärdesklassning, skötselområden och informationsplats
- C. Ägarförhållanden

1. Allmänt

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Miesvaara**. I reservatet ingår även en mindre del som är skyddad inom Natura 2000, EU:s nätverk av skyddade områden. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Skötseln ska även bidra till att bibehålla gynnsam bevarandestatus för ingående naturtyper och arter inom ramen för Natura 2000, en särskild bevarandeplan finns för detta område. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen för de ingående naturtyperna styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras. I Bilaga B visas reservatets skogliga naturvärdesklassning och informationstavlans föreslagna plats.

En mindre del av naturreservatet ägs av Naturvårdsverket. Gällivare allmänning samt en privatperson äger större delen av naturreservatet. Övrigt finns det flera ströängar med privata ägare. Större skötselåtgärder som berör annan markägare än Naturvårdsverket ska alltid föregås av samråd med markägaren. Bilaga C visar reservatets ägarslagsfördelning.

2. Reservatets syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade karaktär och biologiska mångfald. Skogar, våtmarker, sjöar, vattendrag och andra ingående ekosystem ska ges förutsättningar att utvecklas naturligt. Syftet är även att motverka fragmentering av området och att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Områdets skogliga värdekärnor lämnas för fri utveckling.
- Utvecklingsmarker och arronderingsmarker återställs till naturskog.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken eller åtgärda vandringshinder.
- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.
- Naturliga störningar som till exempel stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder kan dock släckas vid behov.
- Fällning av träd undviks vid alla typer av åtgärder, förutom vid avveckling av främmande trädslag.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körsador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.

3. Prioriterade bevarandevärden

Områdets prioriterade bevarandevärden är den urskogsartade skogen med bland annat lövblandad barrblandskog, talldominerad häll- och blockmark. Skogens höga ålder, rika förekomst av död ved samt tillhörande stora biologiska mångfald.

4. Administrativa uppgifter

Naturresevatets namn:	Miesvaara
Kommun:	Gällivare och Kiruna
Lägesbeskrivning:	Ca 7,5 km norr om byn Vettasjärvi
Area:	Ca 410 ha
Fastigheter och ägare:	Del av Parakka 13:2, 14:2, 21:2, 26:1 ströängar, privata ägare Del av Vettasjoki 6:8 privat ägare Del av Parakka 29:1 ströäng, Naturvårdsverket Del av Allmänningsskogen S:1 Gällivare Allmänningsskog
Samfällad väg	Parakka GA:15, Paulujärvivägens samfällighetsförening
Natura 2000:	SE0820430 Torne och Kalix älvsystem
Sameby:	Baste čearru, Girjas, Gabna, Talma, Laevas
Förvaltare:	Länsstyrelsen

5. Mål och åtgärder

5.1 Skog

Skogarna i reservatet utgörs till övervägande del av naturskogsmiljöer i olika successionsstadier efter brand. Skogen är visserligen präglad av återkommande bränder, men länsstyrelsen gör ändå bedömningen att naturvårdsnyttan av en brand skulle vara lägre än den skada som en hård brand skulle kunna innebära för ingående miljöer och arter. Däribland den stora andel döda ved med tillhörande arter i värdekärnorna. Med anledning av ovanstående planeras ingen naturvårdsbränning inom reservatet. Ur naturvårdssynpunkt är det dock ingen nackdel om det skulle brinna i utvecklingsmark B, bilaga B. Men med tanke på att naturresevatet mest består av värdekärna ska även spontant uppkomna bränder släckas inom området. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

I reservatet ingår även mindre områden som är kraftigt påverkade av skogsbruk och har därför klassats som utvecklingsmark.

5.1.1 Skogliga värdekärnor

De skogliga värdekärnorna har i stort fått utvecklas fritt och har utvecklat en naturlig variation utifrån dom naturgivna förhållandena. Olikåldrig och skiktad lövblandad barrskog med tall eller gran är dominerande. Mer tall i dom västra och nordvästra delarna medan granen blir mer förekommande österut. I skogen finns en rik förekomst av död ved, både liggande och stående, **bild 1**. Fortsatt fri utveckling med intern dynamik bedöms vara den bästa skötselåtgärden för att bevara naturvärdena i områdets värdekärnor.

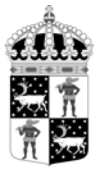
Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter skulle ha etablerats inom reservatets värdekärnor. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom värdekärnorna i samband med gränskontroll eller andra besök till området ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska *öka* i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Naturvärden ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Främmande arter som exempelvis contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för borttagande av främmande arter som upptäcks inom reservatets värdekärnor.

Länsstyrelsen
Norrbotten

SKÖTSELPLAN

Bilaga 5

5 (12)

Datum
2018-03-07

Diarienummer
511-10987-2016

NVR ID
2045509

Bild 1. Inslag av lövträd och rikedom på död ved är typiskt för de flesta bestånd. Foto 2011, fotograf Camilla Carlsson.

5.1.2 Skogliga utvecklings- och arronderingsmarker

I södra delen av naturreservatet ingår även ett par områden som är mer påverkade av äldre uttag och som därför klassats som utvecklingsmark eller arronderingsmark.

Skötselområde A, bilaga B. Utvecklingsmark som mest består av lövblandad barrskog av restskogskaraktär. Stor andel av lövet är björk. **bild 2.**

Bild 2. Skötselområde A. Lövblandad barrskog. Foto 2004, fotograf Susanne Backe.

Skötselområde B, bilaga B. Utvecklingsmarken i reservatets södra del är påverkat av äldre huggningar från 1950-60 talet och är naturligt föryngrade med gran, tall och olika lövträd. Innehåller enstaka tallöverståndare, **bild 3**.

Bild 3. Skötselområde B av reservatet. Foto 2004, fotograf Susanne Backe.

Skötselområde C, bilaga B. är 15 ha arronderingsmark på bergets västra sida ligger i en mycket brant del av sluttningen och beskogas av medelålders svensk tall 8- 10 meter höga, **bild 4**.

Bild 4. Skötselområde C består av medelålders tall. Foto 2004, fotograf Susanne Backe.

Skötselområde D, bilaga B om denna arronderingsmarken finns det inga uppgifter från inventeringen. Enligt naturtypskarteringen är det lövblandad barrskog närmast vägen och granskog längst i söder.

Utvecklings- och arronderingsmarkerna utgör en naturlig del av reservatet och kommer att lämnas för fri utveckling. Naturvårdsbränning eller ringbarkning kan bli aktuellt i skötselområde C efter utredning. Arronderingsmark B ligger dock i ett brant parti som verkar tekniskt svårt att naturvårdsbränna på grund av sitt läge i terrängen.

Bevarandemål

- Naturvärdena ska öka och utvecklingsmarken ska utvecklas i riktning mot skiktad naturskog.
- Främmande arter som t. ex *contortatall* ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Utred möjligheterna till naturvårdsbränning eller ringbarkning i arronderingsmark B.
- Övriga utvecklings- och arronderingsmarker fri utveckling.
- Vid behov avveckla främmande arter.

5.2 Våtmarker, sjöar och vattendrag

Natura 2000 bäckarna inom reservatet tillhör ett större system som heter Torne och Kalix älvsystem. En mindre del av naturreservatet berörs av våtmarken Pauluvuoma med höga naturvärden enligt länsstyrelsens våtmarksinventering (VMI). Utöver VMI har länsstyrelsen inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker, sjöar eller vattendrag. Det går därför inte att utesluta att de kan vara påverkade av någon form av markavvattning, dämning eller annan yttre påverkan som kan ha en negativ effekt på naturvärdena. Om senare inventeringar visar på någon yttre påverkan som skulle kunna åtgärdas genom aktiva åtgärder kan nedanstående mål och åtgärder komma att anpassas i enlighet med detta.

Bevarandemål

- Naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet skall tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska i första hand ske genom naturlig succession och naturliga processer.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder.

5.3 Kulturmiljövärden

Samiska barktäkter har hittats inom området vid fältinventering. För att undvika skador ska därför samråd ske med länsstyrelsens antikvarier inför eventuella skötselåtgärder, exempelvis vid dragning av nya stigar och skoterleder.

5.4 Information och anläggningar

Miesvaara är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett förändrat besöksstryck.

I området saknas stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att det inte behövs några i dagsläget. Behovet av anläggningar och stigar behöver kontinuerligt utvärderas. Utgångspunkten för detta är att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Eftersom länsstyrelsen inte har genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar kan det finnas mindre sådana som länsstyrelsen inte känner till inom reservatet.

Om behov uppkommer och det bedöms vara förenligt med reservatets syften kan nya anläggningar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Föreslagen informationsplats är markerad i Bilaga B. Där uppmärksammades även en grustäkt vid inventeringen 2004. Här finns det plats att parkera ett par bilar.

Digital information om naturreservatet finns på länsstyrelsens hemsida. Den platsbundna informationen utgörs av reservatsskylt med information om reservatet och vilka regler som gäller.

Skötselmål

- Information på länsstyrelsens hemsida ska underlätta för besökare att hitta till reservatet.
- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets natur och vad man bör tänka på vid besöket. Platsbunden information bör finnas på plats inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft.
- Markslitage från besökare får inte bli så stort att det påverkar områdets natur- eller upplevelsevärden negativt.

Skötselåtgärder

- En reservatsskylt med information om reservatet ska tas fram och monteras upp i anslutning till reservatet, förslagsvis vid den plats som anges i Bilaga B. Skylten ska utformas enligt gällande standard.
- Information om reservatet läggs ut på Länsstyrelsens hemsida snarast efter att beslutet vunnit laga kraft.
- Löpande kontroller av att skyltar inom och i anslutning till reservatet är aktuella, läsbara samt att skyltställen är i gott skick.
- Vid behov ska sly röjas bort runt skyltarna.
- Anläggningsgraden ska med jämna mellanrum utvärderas och anpassas till de behov som finns.

5.5 Gränser

Naturreservatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att naturreservatet har beslutats.

Skötselmål

- Reservatets gränser ska vara tydligt markerade enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Skötselåtgärder

- Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar ska göras löpande.
- Vid behov åtgärdas otydliga rågångar och markeringar.

5.6 Tillfartsvägar

Lämpligaste tillfartsvägen till reservatet från Kalixvägen är från sydöst via väg 865 sväng av mot naturreservatet, skyltat Paulujärvi mitt emellan kalixälven och Kääntöjärvi. Följ vägen ca 7 km och håll vänster. Fortsätt vägen i ytterligare 2 km, där finns en grusplan att ställa bilen på. Vägen är i okänt skick.

Den del av vägen som går igenom reservatet ägs av Paulujärvivägens Samfällighetsförening.

Länsstyrelsen bör följa besöksutvecklingen i reservatet och utvärdera vilket behov som finns av vägförbindelse till naturreservatet, utöver Länsstyrelsens egna behov vid tillsyn och skötselåtgärder.

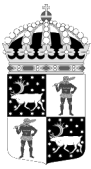
6. Sammanfattning av skötselåtgärder

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av Skötselplan	Senast 2028
5.1	Skog	
	Utred Förutsättningarna till naturvårdsbränning i arronderingsmark B.	Om behov uppstår
	Avveckling av främmande träslag	Vid behov
5.4	Information och anläggningar	
	En reservatsskylt med information om reservatet tas fram och monteras upp vid den plats som anges i Bilaga B	Snarast efter att beslutet vunnit laga kraft
	Information om reservatet läggs ut på Länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att beslutet vunnit laga kraft
	Kontroller av att skyltar inom och i anslutning till reservatet är aktuella, läsbara samt att skyltställen är i gott skick	Löpande
	Röjning av sly runt skyltar	Vid behov
	Anläggningsgraden ska med jämna mellanrum utvärderas och anpassas till de behov som finns	Löpande
5.5	Gränser	
	Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar	Löpande
	Åtgärda otydliga rågångar och markeringar	Vid behov

7. Källhänvisning

Länsstyrelsen 2004 och 2011

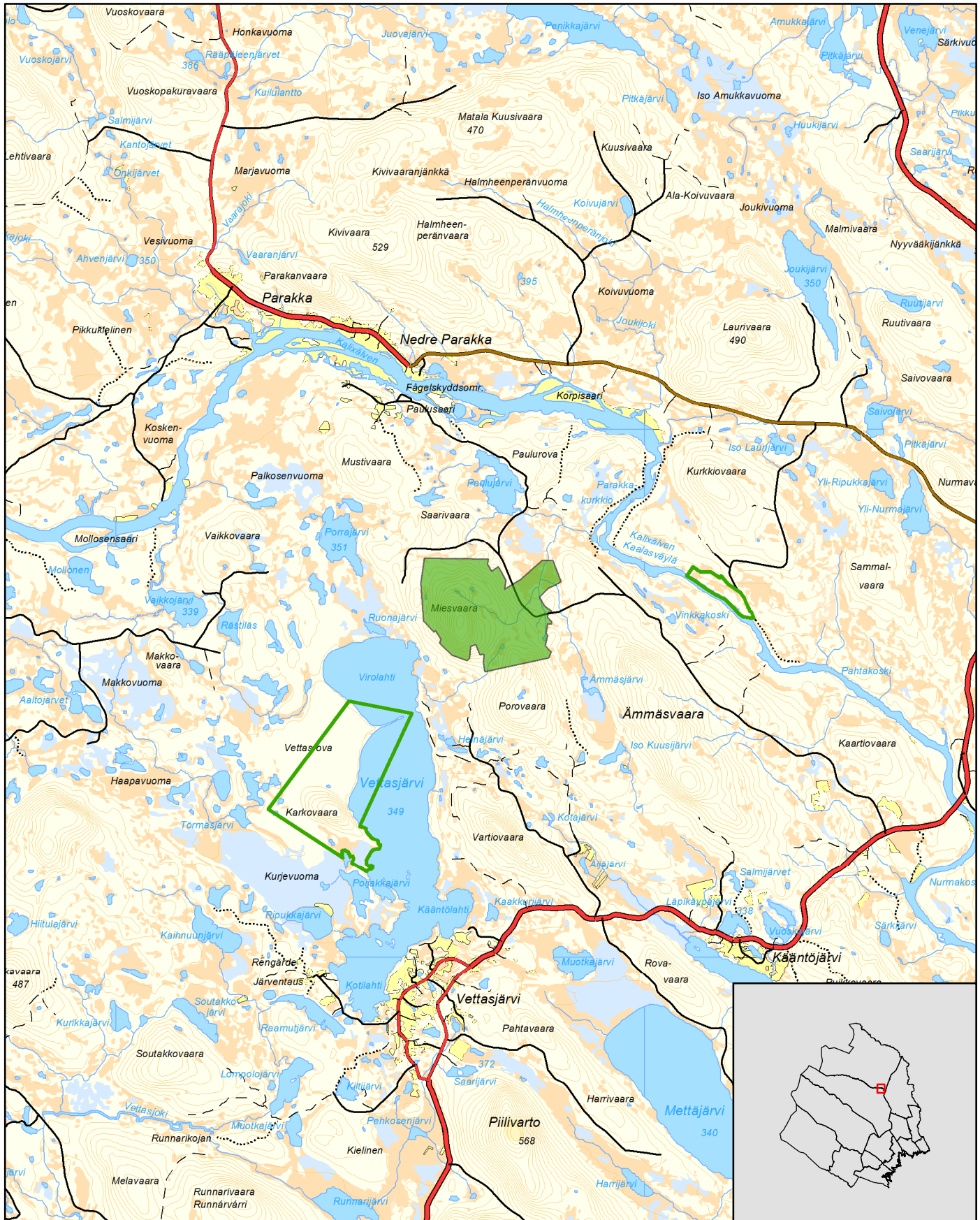
Data från fältinventering

Naturreservatet Miesvaara

Gällivare och kiruna kommuner

Skala 1:100 000

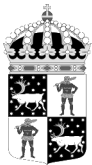
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreservatet
- Övriga naturreservat

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Kilometer

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-10987-2016

NVR ID 2045509

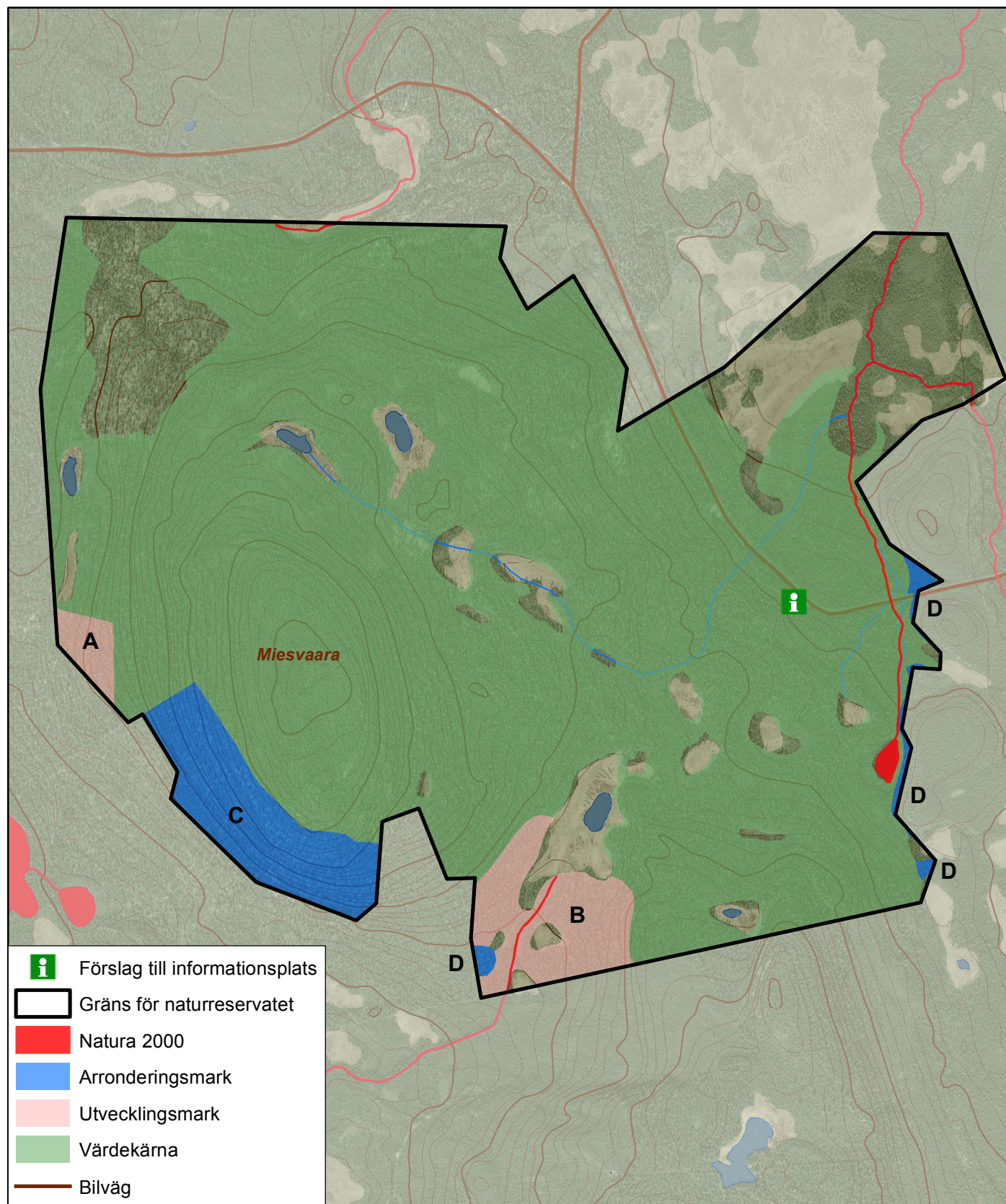
Bilaga B

Naturreservatet Miesvaara

Skoglig naturvärdesklassning, skötselområden och informationsplats

Area ca 410 ha

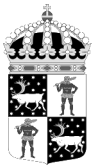
Skala 1:15 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

0 500 1 000 Meter

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-10987-2016

NVR ID 2045509

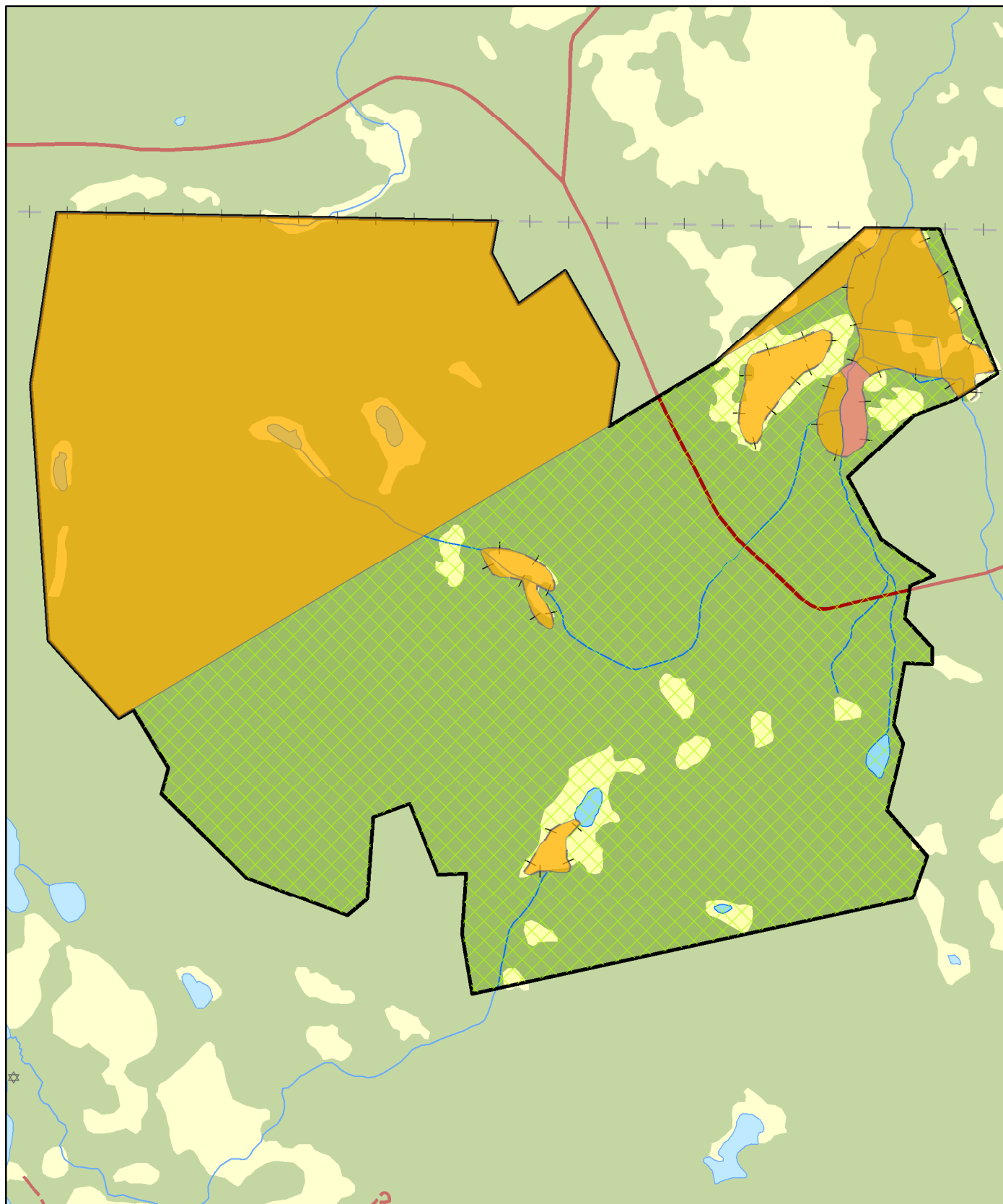
Bilaga C

Naturreservatet Miesvaara

Ägarförhållande

Area ca 410 ha

Skala 1:15 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

Ägare

- Privata markägare
- Gällivare allmanningsskog
- Naturvårdsverket

0 500 1 000 Meter

